

Gedachten over herinneringen aan de aan de Partizanen Actie Nederland District Eindhoven.

Er is mij gevraagd om mijn herinneringen aan de voormalige P.A.N., de partizanen-actie-Nederland, in te willen zenden en actie, en naar verluidt wil men met deze gegevens een boek samenstellen over deze actie.

Hoewel de historie der illegaliteit nooit te voorbarig geopenbaard mag worden en het diezelfde illegaliteit nu eenmaal eigen is, noch over haar methode, noch over haar prestaties uit te weiden, geloof ik wel dat het een en ander in een lang gevoelde behoefte zal voorzien, en dat een kostbaar stukje van de bevrijdingsgeschiedenis van ons land niet verloren nog gaan. En het is dan ook alleen daarom, dat ik gehoor geef aan dit verzoek nu de gelegenheid geboden wordt, het werk van vele stille, later soms ietwat luidruchtiger geworden, mannen en vrouwen te vermelden. Want ook daar in Eindhoven, de tweede bevrijdde stad van Nederland "werd iets groots verricht". Al geruime tijd voor de bevrijding van Eindhoven en omgeving werden daar, voortbouwend op de bestaande K.P. groep (*knokploeg*) en de L.O. rayons (*Landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers*), actieve verzets- en sabotagegroepen gevormd. Over organisatie en opbouw kunnen beter georiënteerde dan ik het nodige vertellen; ik voor mij geef de voorkeur aan het op schrift stellen van losse herinneringen aan een tijd die voor altijd in onze herinneringen zal blijven leven, een tijd van spanning en gevaar, maar tevens vol van het heerlijke gevoel de gehate vijand dwars te kunnen zitten, overal en op ieder punt.

Volgens tradities van K.P. en L.O. werd met volle toewijding gewerkt aan opbouw van een verzetsgroep, die de naam van P.A.N. kreeg, die langzamerhand groeide, voorzien werd van uniformen, de bekende blauwe overall, en van banden, met P.A.N. Oranje, volgens "Prinsen order", en vooral en met meer moeite van wapens en munitie.

Met het noodzakelijkerwijs voortdurend wisselen van hoofdkwartier was met de districtsleider Frits, uiteindelijk in mijn huis, wij noemen het W2b, terecht gekomen, een huis, dat steeds opengestaan had voor alle illegale werk, waar de plaatselijke L.O. leiders meermalen plachten te vergaderen etc. Het bleek in de bestaande organisatie nodig een district-Staf te vormen waarin zitting kregen Frits, Jack, Dré, Theo, de organisator van de buitengemeenten en mijn persoonsje.

Het waren de dagen na Dolle Dinsdag (5 september 1944) toen de P.A.N. reeds even in het openbaar geweest was en zich weer had moeten terugtrekken, de dagen waarin we de bevrijding voelden naderen, en we hard, zeer hard werkten om van de P.A.N. een apparaat te maken, gereed om alle eventualiteiten het hoofd te bieden.

Moet ik vertellen van de vele moeilijkheden, die vanzelfsprekend zijn? Van de lijdensgeschiedenis bij de wapenvoorziening, het vergeefs wachten op de dropping-fields. De moeilijkheden bij het leggen van contact met de O.D. (*ordedienst*), die voor de bevrijding nergens te vinden was. Laten we liever die verdrietelijkheden in het ondergronds duister laten.

Wel moeten vermeld worden, de staaltjes van grote moed, vertoond bij het bemachtigen van wapens en munitie en het maken van krijgsgevangenen, het spannen van draden, waardoor de moffen-ordonnansen buitelingen maakten, als ze tenminste nog zien konden enz.

Ik zie onze mannen nog binnenkomen met onder hun jassen verborgen handgranaten en pistolen, karabijnen en gummiknuppels, en langzaam groeide de oogst van dikwijls de meest vreemdsoortige wapens.

Een luchtdoelmitrailleur werd gegapt en gereed gemaakt voor gebruik, wat aan een van onze mannen veel werk en heel wat nadenken kostte, in de kelder stapelde de munitie zich op. Een enkele keer werd met een grote zwaai een bakkersfiets de poort binnen gereden en werd er een zending ongerechtigden uitgeladen.

De ordonnansen van alle rayons kwamen af en aan en ik moet toegeven, dat de drukte op W. 26 soms wel wat beangstigend was.

Waar het hart van de ondergrondse klopte daar even hard als onze harten soms bondsden, wanneer we "op het oorlogspad" waren. De steeds actieve Eddy, sluw als een vos, die overal zijn oren te luisteren legde en zijn ogen overal had, die steeds met nieuwe oogst binnenkwam en altijd weer iets nieuws naar voren toverde, was wel dé man bij het bezorgen van materiaal en inlichtingen.

Hier dient wel bijzonder vermeld te worden, het werk van de verkenners, in ons rayon Stratum waren dat Oud-Advinders (verkenners) die daar een groep hadden en als zodanig deel uitmaakten van de Verzetsgroep Stratum.

Uit hun dagelijkse rapporten, en bekeuringen kwamen de meeste kostbare en welkome gegevens over vijandelijke posities, die deze jongens verzamelden, terwijl ze voortdurend door, om en langs de vijandelijke linies en opstellingen ten zuiden van Eindhoven gingen. Een tweetal werd daar gevangen genomen, zij wisten zich echter vrij te liegen, gingen niet naar huis, maar opnieuw door de Duitse linie en meldden hun gegevens bij een geallieerde Commandant, die hun zeer dankbaar was.

Daarna kwamen ze terug.

Kees, een van onze mannen was een van de eersten, die door de linies ging om zich op het Stafkwartier van de Prins te melden, waar hij alle gegevens en berichten die wij en anderen konden verstrekken. Hij keerde terug op een van de Engelse Tanks die Eindhoven binnen rolden.

En langzamerhand kwam alles gereed en stond de organisatie, een klein leger, op poten.

Voor mij zelf was het een sensatie die bepaald grappig was, me op een grote bakfiets van de Etos-bakkerij op houten wielen, kabaal makend als een tank, door de straten te horen rammelen, om vanuit het Augustijnenklooster enige duizenden patronen te gaan gappen.

Kees en Eddy en een andere onbekende grootheid (een broeder op uitkijk), Eb ik zelf laadden de twee bakfietsen vol en vervoerden het een en ander naar elders, iets beter voor ons bereikbaar. Maar het was zwaar trappen en de brug bij de Bleekstraat was zo'n onoverkomelijke hindernis voor mij, dat ik een paar burgers moest vragen, m'n

"broodkar" een zetje te geven. Zij kwamen geen ogenblik op het idee, dat het oorlogsbrood wel erg zwaar was.

En ik werd bijna verlegen toen er een paar kennissen stom verbaasd van achter hun ramen me aangaapten, gewoon stil van verrassing, die Jan zo hard te zien trappen, dat 't zweet van zijn gezicht gutste, en dan nog wel op een bakkerskar.

Wat is dat nu voor gekheid? 't Geval maakte een heidens lawaai en ik voelde mijn kuitzen zodanig, dat ik bij eventuele troubles zwaar moeite gehad zou hebben tijdig de kuierlatten te nemen, zoals we dat uitdrukten.

Het was gelukkig niet nodig. Mijn arme collega op de andere fiets stond grotere angsten uit, want bij hem speelde de wind met de klep van de bak die voor op de fiets zat en een opmerkzaam toeschouwer had zo af en toe kunnen zien, dat het brood tegenwoordig in kistjes verpakt scheen te zijn. Maar we hebben alles kunnen oplossen en met lege bakfietsen en een vrolijk hart fietsten we terug naar de Etos, waar de karretjes met onze hartelijkste dank voor de genoten medewerking werden geretourneerd.

We kregen er zo langzamerhand kijk op en het kon gebeuren, dat Drè en ik langs de straat stonden en elkaar eens aankeken, wanneer we zagen, hoe iemand met een verdacht zware aktetas aan het sjouwen was. Daar ging weer iemand van ons met iets voor ons.

En gewoonlijk klopte dat, want de onopvallende burger of het rappe meisje bleken dikwijls op W 26 te moeten zijn, terwijl een zeker assurantiekantoor bij ons W1 genaamd ook goede zaken scheen te maken. Moet ik hier niet een extra woord schrijven over onze moedige koeriers, die dag en nacht in de weer waren, met het rond brengen van berichten, wapens, springstoffen, die het eten voor ons klaarmaakten en het administratieve werk verrichtten? Loeki, Greetje, Leni en anderen, onze dank en ons respect is groot..

Er is eigenlijk zoveel te vertellen en je bent al weer zoveel vergeten ook, maar bij het neerschrijven komen je zoveel dingen weer te binnen schieten, de besprekingen met rayons-commandanten, de verhuizingen van hoofdkwartier, na W 26, hebben we er nog twee versleten, voor we er op de dag van de bevrijding weer terugkeerden. De verliezen die we leden en de woede die ons beving, toen twee van onze beste vrienden en medewerkers door de provocatie omkwamen, het is alles zoveel en er is zoveel te vertellen, dat ik hoop, dat anderen het daarover zullen hebben. De herinneringen zijn me teveel om ze alle op te schrijven. Hier zeker moeten ook onze gesneuvelden herdacht worden, die bij gevechtshandelingen in en om de stad hun leven gaven.

Het was een grote voldoening voor me op 18 september voor Radio Oranje in een reportage van Robert Kiek, te kunnen mededelen, dat Eindhoven vrij was, mede door het werk van onze mannen en nog groter was mijn vreugde, toen ik den door de moffen weggejaagden burgemeester bij den Am. Cdt. van de Airborn-troops, die Eindhoven bevrijdden, kon brengen op de voormalige Ortskommandantur, om daarna met hem, de Am. Kolonel en anderen in een Jeep een ronde door de stad te rijden. Toejuicht door bevrijd Eindhoven.

Wat de P.A.N. deed na de terreuraanval van den vijand uit de lucht in de avonduren van 19 September, hoe meer dan honderd man hielpen bij het opruimingswerk, terwijl nog andere groepen in de omgeving vochten met de moffen, hoe de P.A.N. arrestaties verrichtte van collaborateurs, N.S.B.-ers en ander tuig, het is alles algemeen bekend. Ik zou alleen willen zeggen, dat waar dit alles gebeurde, door diegenen die werkelijk tot de P.A.N. behoorden, het ordelijk en disciplinair gebeurd is, en dat zeer veel ten laste en ten nadele van de P.A.N. gezegd is, wat door Politie, z.g. Hulppolitie en

andere wildebrassen gedaan is, die voor zover het de eerste betrof, blijkbaar door wilden gaan met de methoden die ze vier jaar lang nagevolgd, gesteund hebben, of althans geleerd hadden, de goeden niet te na gesproken en voor zover het de laatsten betreft, dikwijls hun onbeheerstheid niet konden bedwingen, of trachtten te camoufleren, dat ze zelf niet geheel wit waren.

Dat er fouten gemaakt zijn, staat vast. Die iets doet, maakt fouten, die niets doet, loopt dat risico niet. Hij kan echter heel gemakkelijk de fouten naar voren brengen en dat hebben de honderden "ondergrondsen" die zo diep onder de grond waren, dat ze in het actieve verzet nergens te vinden waren, allerm minst nagelaten.

Laten we even in aanmerking nemen, dat zij zeker niet met die Philips trein gesold hebben, zoals onze groepen (iets waarover anderen, i.c. Eddy, James en het Rayon Tongeren-Villapark meer en beter kunnen vertellen), dat zij zeker niet de spoorlijn hebben uitgebroken en het verkeer hebben lam gelegd en dat zij evenmin met een flink aantal krijgsgevangenen tevoorschijn kwamen en een krijgsbuit waar je een huis mee vol kon proppen, maar dat zij wel met een man of tien een drietal moffenmeiden "konden opbrengen" op een manier dat je er van griezelde, hoewel je toch heus wel eens iets had meegemaakt. Dat alles in aanmerking genomen hadden zij zeker recht van spreken.

Ik voel dat ik in een protesttoon verval. Ik doe dat alleen omdat ik mij onze doden en gewonden voor ogen haal, omdat ik mij de weken van angstige spanning en ingespannen werken herinner en de heldenmoed van hele groepen P.A.N. leden. Met name de groep van Eddy, die betrekkelijk zwaar gewond werd in een vuurgevecht, de groep van Ome Jan en de groep Strijp, die min of meer geregelde veldslagen met kleinere Duitse groepen geleverd hebben.

En ik kan niet goed verdragen, dat daarna gezegd werd door de altijd aanwezige stuurder, dat de P.A.N. inderdaad een pan was, blijkbaar alleen goed genoeg, om er zo ongeveer alle diensten van te verwachten. De mensen kwamen in die eerste dagen voor alles bij ons. Men vroeg telefoonaansluiting, men had allerhande moeilijkheden, men wenste arrestaties op dikwijls zeer vage gegevens, het was alles dikwijls te veel om te verwerken, Geallieerde officieren liepen onze deur plat om inlichtingen, wapens, vervoer, hulp, enz. De eerste officieren van de Irene-Brigade, radio-reportage en film, het liep alles door elkaar alsof er geen gemeentehuis en geen militaire commandant bestond.

Toen dan ook na een redevoering in de Philipsschouwburg van de toenmalige Gewestelijke Sabotagecommandant Peter, de P.A.N. diende te worden opgeheven, daar andere onderdelen in de plaats kwamen van de voormalige verzetsgroepen, deed ons dat wel pijnlijk aan, en velen voelden zich ontvonden, een voor de hand liggend gevoel bij de omschakeling van illegaliteit naar legaliteit. Soms viel het ons, die zolang zo intens in eigen kringen hadden gewerkt zeer zwaar ons in het grote geheel in te schakelen en ons eigen apparaat los te laten, waar vooral juist ook in het geheel der Binnenlandse Strijdkrachten zo vaak elementen aanwezig waren, die ons misnoegen opwekten en soms zelfs onze diepe verachting. Nederland immers kan slechts geholpen worden door de zwijgende felle moed van de werkelijk belangeloos willenden, die zich steeds star verzet hebben tegen elk belagen van ons volksbestaan. En voornamelijk door het werk van de laatsten is een groot gevaar ontstaan, mede gegroeid uit de Partizanen-actie van het district Eindhoven.

Ik ben ervan overtuigd veel vergeten te hebben en veel onvermeld te hebben gelaten, min of meer bewust, er wordt al zoveel gepraat. Ik kan eigenlijk alleen dit zeggen: Zie om U heen en kijk waar je de beste tradities der actieve illegaliteit terugvindt, daar ook vindt ge diegenen, die mijn beschouwing kunnen uitbreiden met hun

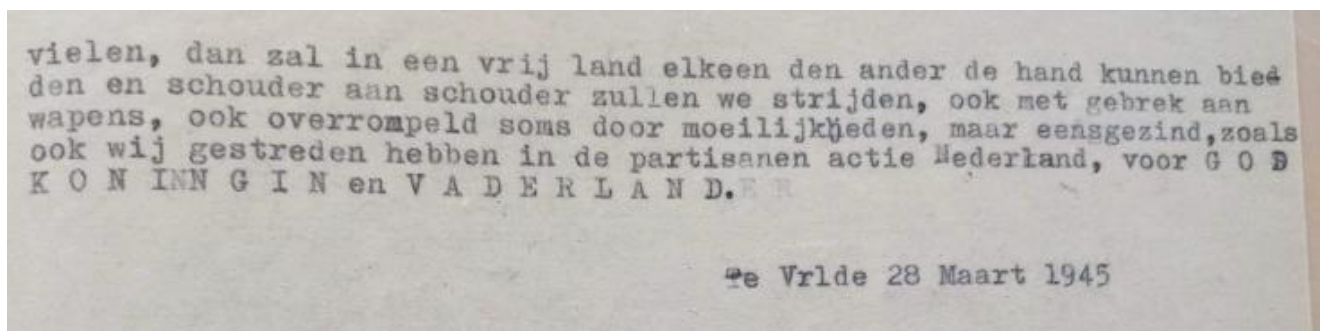
ondervindingen, alleen meen ik, dat ze er niet erg praatlustig over zijn zullen. Dat is een oude gewoonte, een goede gewoonte ook, we moeten vooruit zien en daarenboven verzamelen in de eerste linies onze mannen van de Stoottroepen en andere Nederlandse onderdelen zich verdienen, die voortbouwend op de verdiensten der illegalen een machtig fundament vormen bij Nederlandse Herstel.

Onze gesneuvelden rusten in vrede, zij hebben een wacht bij onze hoogste commandant betrokken en waren daar voor ons Nederland, de spanning is voorbij en de offers zijn gebracht, en dit is het mooiste van dat alles dat naar mijn innige overtuiging, niemand van hen die ik in het verzet gekend heb, eigen voordeel heeft gezocht.

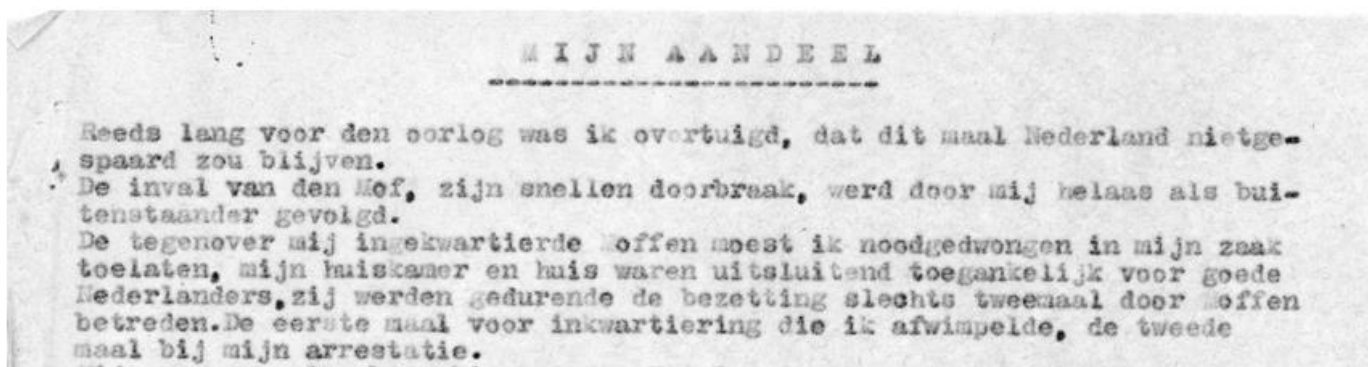
Zij zitten ook nu nog niet achter een bureau en hebben voor eigen gebruik de een of andere instantie geschapen, neen, de meesten zetten hun strijd voort tot Nederland, ons mooie Vaderland, vrij is en zuiver van elke smet, dat was hun doel, dat is nog hun doel.

De geest van het nieuwe Nederland zal uit hun harten geboren worden en door hun handen gevormd en wanneer straks de zon haar warme stralen zal zenden over onze polders en weilanden, over onze bossen en heide, maar ook over de graven van onze mannen, die in de strijd vielen, dan zal in een vrij land elkeen de ander de hand kunnen bieden en schouder aan schouder zullen we strijden, ook met gebrek aan wapens, ook overrompeld soms door moeilijkheden, maar eensgezind, zoals ook wij gestreden hebben in de Partizanen Actie Nederland, voor GOD, KONINNGIN en VADERLAND.

Te Vrlde 28 Maart 1945

Mijn aandeel

Reeds lang voor de oorlog was ik overtuigd dat ditmaal Nederland niet gespaard zou blijven. De inval van de Mof, zijn snelle doorbraak, werd door mij helaas als buitenstaander gevolgd. De tegenover mij ingekwartierde Moffen moest ik noodgedwongen in mijn zaak toelaten, mijn huiskamer en huis waren uitsluitend toegankelijk voor goede Nederlanders. Zij werden gedurende de bezetting slechts tweemaal door Moffen betreden. De eerste maal voor inkwartiering die ik afwimpelde, de tweede maal bij mijn arrestatie.

Mijn vroegere loopbaan bij het Kon.Ned.Ind.Leger deed mij de Moffenhiel erger voelen dan wie dan ook en mijn mening stak ik niet onder stoelen of banken. Bij de oprichting en bloei van de Nederlandse Unie werkte ik mee, later als leider van Strijp. Reeds toen trachtte ik een grondslag te leggen om bij een eventueel verbod illegaal verder te werken, massaal mislukte deze poging, een goede kern ontstond toen reeds.

De eerste gedwongen tewerkstellingen in Duitsland begonnen. Hierbij hoorde ook P.J. Haagen, die mij dikwijls hielp in de fotoafdeling van mijn zaak. Hij wist eerst hier te blijven en saboteerde als mijnwerker, daar moesten ze echter ook weg en na enig zwerven kwam hij bij mij. Foto's door Moffen genomen van verschillende belangrijke objecten, werden door ons privé nog eens afgedrukt.

De grote Mei-staking bracht extra werk aan de winkel, militairen moesten duiken en twee dagen na de opheffing van het z.g. Standrecht, liep mijn broer per ongeluk tegen een Moffen Oberfeldwebel aan, die hem voor deze onbeschaamdheid een klap gaf. Mijn broer gaf deze met rente terug. Gevolg: acht maanden gevangenis. Deze uitspraak kwam maanden na het voorval en daar hij niet in hechtenis was gehouden, voelde hij meer voor onderduiken dan voor een Duitse gevangenis. In een en ander kon ik hem toen reeds gewaardeerde voorlichting geven, alsook een valse P.B. Want intussen had ik via Max Laurey contact gekregen met Piet Goede, om voor de L.O. in Strijp (wijk in Eindhoven) de zaken te organiseren. De snelle groei hiervan deed me spoedig besluiten om P.J. Haagen eerst onder de naam Pierre, later Tom, als koerier te gebruiken. Mede aan zijn werklust is de snelle bloei van het verzet te danken.

Daar ik ook mijn zaak moest behartigen, nam ik J. Damen (Johnie) in vertrouwen. Ik had hem als goed Vaderlander in de Ned. Unie leren kennen en waarderen. We hielden ons toen bezig met alle mogelijke werkzaamheden voor onderduikers. Het vervalsen van P.B.'s (*persoonsbewijzen*), het op valse papieren terug laten halen van D.S. kaarten, het inzamelen van gelden, en het zo verkregen geld zo goed mogelijk verdelen. Voor dit doel werd ook van diegene die het missen konden voor geleverde bonkaarten f.5,-- (*vijf gulden*) verlangd, daar we geld tot steun aan onbemiddelden niet konden missen.

De latere oprichting van het [N.S.F.](#) leidde automatisch tot opheffing van betaling van bonkaarten. Ook met de vervalsing ging het beter, toen de interstedelijke koerier Dick Boer (D. Bolhuis) regelmatig kwam aanlopen. Inmiddels was ik in contact gekomen met de in onze wijk werkende personen, n.l. XX (Walhout) en Onno (O. Rinsema). Zij werkten samen met diverse personen over heel Eindhoven. Door Tom werd contact gelegd bij Philips. Op valse papieren werden daar door ons een duizendtal onderduikers ondergebracht, evenals bij diverse andere firma's ter plaatse.

Gevaarlijke gevallen werden via de plaatselijke L.O-leider naar het platteland afgevoerd. Ook de werkzaamheden hiervoor werden in het kantoorje achter de zaak gedaan. Helaas werd in oktober de plaatselijke leider P. Goede gearresteerd. Hij werd opgevolgd door Ad (A. v.d. Holst) met zijn echtgenote. Voor Piet Goede konden we op generlei wijze iets afdoende doen. Door zijn opvolgers werd wel de nodige zorg aan zijn gezin besteed.

In die dagen kreeg ik ook contact met Sander (Th. Dirks). Daar het op vervalste bewijzen doen terughalen van distributiestamkaarten was uitgelekt, was dit niet meer mogelijk. Het aantal te verzorgen personen steeg steeds. Om betere en veiligere verzorging te verkrijgen, werden door mij aangezocht: Gus (Gussenhoven), het Sieraad (de Wel Eerw. Heer de Kroon), de Bruin (de Wel. Eerw. Pater Capucijn Laurentius) onderhield contact met XX en Hans (de Wel. Eerw. Heer Roothans) met Johnie. Wijn (Wijnberg) zorgde tevens voor de buurt waar hij woonde. Ley (L. Wellink) regelde meer algemene zaken.

Via Tom of toen de in opleiding genomen koerier Peter, kwam alles bij mij terecht. Aan allen werd verzocht niet meer aan te lopen dan strikt noodzakelijk, alle af te werken papieren werden onder het mom van foto afdrucken in fotozakjes in de zaak afgeleverd en gehaald of gebracht.

De los staande vereniging van Onno, XX enz. werd in een door mij geleide vergadering, na gemeenschappelijk overleg, verdeeld en ingelijfd bij de wijken waar ze woonden. Onno nam toen speciaal de verzorging van Joden ter hand, de anderen, te weten W.19 en Vos met nog enkele medeburgers, specialiseerden zich nog meer in het onderbrengen van jongens in hun buurt. Zij hadden zo ongeveer alle doorgangshuizen van Eindhoven.

De noodzaak om zelf voor bonkaarten en zelf voor nog meer dingen te gaan zorgen kwam steeds meer naar voren. De contacten van Sander, Dick, als ook wat via XX door Jan (R. Looij) en Jo uit Zeeland kwam, was niet meer voldoende. Ook en niet in de laatste plaats, bestond er behoefte aan P.B 's, [Ausweizen](#), P.B.-zegels enz. De door ons geproduceerde P.B. A.35 serie 2^e verbeterde druk, was niet voldoende in ernstige gevallen. De Ausweizen waren beter geslaagd, maar er moesten originele P.B 's en zegels komen. Overall was daar behoefte aan.

Onder het genot van een kopje koffiesurrogaat werd een en ander besloten: Jan, Jo, Tom, Theo, Dick en Wim kwamen na de nodige besprekingen, waarin ik de nodige aanwijzingen gaf, tot een goed opgezet plan voor een dag-overval in Eersel. Door een samenloop van omstandigheden mislukte deze overval, Sander en Jo werden door hun humaan optreden, gewond. Zie over dit geval de uitvoerige rapporten van Sander. Even was het rustig, een dokter werd gevonden, ik verstrekte verband en we gingen door. Mijn raad "draag geen pistool als je het niet gebruikt" werd tot stelregel aangenomen.

Inmiddels werd een poging gedaan de plaatselijke Leider van de L.O. te arresteren, Ad en echtgenote werden gelukkig op tijd gewaarschuwd. De Gestapo viste achter het net, maar ze moesten onderduiken. Het enige waar ik niets voor voelde, kou en onderduiken.

Sander zat niet stil en trachtte contact te krijgen voor het kraken van de kluis te Eindhoven. Zijn verzoek om de sleutel lekte uit, Sander kwam het tijdig te weten, hij verbleef een nachtje bij mij, mijn echtgenote wist juist op tijd de zijne en zijn schoonmoeder te bereiken en een gesprek met Sander te regelen.

De activiteit steeg. Dick zorgde voor twee nieuwe pistolen, welke door zijn verloofde onder zijn toezicht bij mij werden afgeleverd. Sander zorgde dat niettegenstaande de gladheid van de weg wegens bevroren sneeuw, een aantal flesjes fosfor werden afgeleverd en bij mij opgeborgen. Op het juiste moment werden ze in het Eindhovens Gemeentehuis gedeponereerd, met het doel het bevolkingsregister, bron van gegevens voor de Moffen, op te ruimen. De poging mislukte doordat slechts 1 fles brak en de al te ijverige Politie de brand bluste.

Een zoon van XX die bij de P.T.T was, wist waar de ingeleverde zendlampen en amateur zendstations enz., zich bevonden. Voor en na werd het grootste deel van de lampen, na ingebracht verzoek omtrent type etc., via mij en Dick afgeleverd door geheel het land. Tom zorgde dat plaatselijk alles in orde kwam, in deze. Gezien de noodzaak om vakkundig te verdoven werd door mij en tante Mietje (mijn koerierster in speciale gevallen) een kap en chloroform voor narcose aangeschaft.

De tochten die ter verkenning of voor het werk gedaan werden, werden steeds door gezang opgevrolijkt, "Het schone lied", "De meid van de Bakker", en "De rovers in hun vak bekwaam", alsook "Zie ginds komt de stoomboot uit Engeland weer terug", evenals Engelse liedjes waren dan niet van de lucht. De bevolking zag op een van die tochten, Jan en Tom, die voorzien waren van een legitimatie C.C.D. en deze ook gebruikte om echt te doen, aan voor landwachters. Alle duikers doken nog verder, zoals we later tot ons groot vermaak hoorden.

De z.g. Z. kaarten brachten uit de aard der zaak grote beroering, na veel peinzen kwam men tot het besluit om deze kaarten af te laten drukken of gewoon bij de Kamer van Koophandel aan te vragen. Vervolgens werden alle mogelijke gefingeerde adressen erop vermeld en de kaarten werden verzonden.

Ik had ongeveer een honderdtal van deze kaarten verzonden, maar mijn eigen kaart helaas vergeten. De valse bewijzen van inlevering welke via contacten aan het betrokken Z. kaarten-bureau werden verzonden op aanvraag, kreeg ik zelf te laat.

Eerst had ik door bemiddeling op het gemeentehuis gezorgd dat de tot tweemaal aan mij gerichte oproep, de prullenmand in ging, daar ik er niets voor voelde voor de Moffen paaltjes te zetten en toen kwam tot slot een oproep voor Duitsland. Daar ik er niets voor voelde onder te duiken, stelde ik me in verbinding met Dr. Holzer, die een zeer mooie medische verklaring afgaf, waardoor de opzet om mij naar D. te zenden netjes werd getorpedeerd. In deze tijd werden Jan, Wim en enkele anderen toen zij in de buurt van Baarle-Nassau met een vrachtauto wapens vervoerden, overvallen. Gelukkig konden allen ontsnappen, niettegenstaande het handmitrailleur-vuur van de S.S.ers die daar toevallig op strooptocht waren.

De durf, door Greetje en later ook door Loek vertoond, kon menige jongeman tot voorbeeld dienen. Op een gegeven ogenblik was zij de enige schakeltussen ons, aangevuld door een enkele noodzakelijke bespreking op een of andere afgelegen

plaats.

Begin 1944 bestonden er nog geen daadwerkelijke sabotage groepen. Theo, Frits, Tom en Jan verkregen toen contact met Frank, later Peter, het sabotage werk werd in de omgeving van Eindhoven uitsluitend door de K.P. verricht, te weten hier Jan, Jo, Tom, Wim, Leo. Frits had nog een buitengroep, terwijl Sander met ons alsook met zijn andere groep werkte. Het overgrote deel van het te gebruiken materiaal werd voor gebruik gereed, bij mij opgeborgen. Reinigingsmiddel kregen we eerst via [R.V.V.](#) en later rechtstreeks van Verbruggen. De R.V.V. pinnen om met zuur telefoonkabels onklaar te maken werden na proeven niet meer gebruikt. Langzaam werd het voor mannelijke koeriers zeer gevaarlijk en werden vrouwelijke ingevoerd.

Doordat men een gewoon onderduiker G. Bak, spoorwegkoeriersdienst liet verrichten werd hij gearresteerd. Daar de beste schutter Jan niet aanwezig was, verbood ik Tom bij de poging tot bevrijding, wapens te dragen. Zulks ook met het oog op het feit dat G. Bak door de S.D. als onderduiker werd beschouwd. De bevrijdingspoging verliep evenals de volgende, fantastisch. G. Bak is nu toch op vrije voeten.

Een plan om Haaren te bevrijden, meer speciaal de daar aanwezige ter dood veroordeelden, werd groots opgezet. Voor dit doel zouden alle K.P.'s uit het gehele land moeten worden ingezet en een ondergedoken Duitse tank en een aantal mitrailleurs zouden een en ander versterken.

Wim (W. Tilburg) kwam voor dit doel een bespreking voeren. Een afspraak werd gemaakt om tot een uiteindelijke beslissing te geraken. De vergadering zou ten mijne huize gehouden worden. Daags voor de bespreking werd ik gearresteerd. In Chateau [Wittouck](#) verweet King Kong me in november 1944 dat Eindhoven de oorzaak van deze mislukking was, ik wantrouwde hem toen al, dit wantrouwen werd later bevestigd. De overval had kunnen leiden tot opruiming van alle K.P.'s.

In mei werd Bladel gekraakt, de buit even daarna naar Boxtel vervoerd om daar ter verdere verdeling verzonden te worden. Twee kisten werden in de nacht van 5 juni bij mij afgeleverd. Jan en Tom vertelden voordat ze naar bed gingen, dat de wagen door een post van de Grüne Polizei was gereden en dat ze tot Geldrop waren gevolgd.

Intussen had ook het vervoer van Tommies en het daarvoor klaarmaken van P.B.'s en foto's, een tamelijk grote omvang aangenomen. Reinigingsmiddel ter opruiming van Duitse stro-opslagplaatsen werd in ruime mate gebruikt. Een aanslag op het hoogspanningsnet voor geheel Eindhoven gelukte ten dele.

Zaterdag 8 juni 1944 vertrokken Tom en Harry (H. Aarts) voor het wegbrengen van een aantal piloten per recherche auto. Dit was de laatste keer dan ik deze dappere Nederlanders zag. Tom sneuvelde waarschijnlijk, of werd zwaar gewond in een vuurgevecht met de S.D. in de Diepenstraat 44, Tilburg. Van Harry staat vast dat hij na vreselijke martelingen, men wilde alles van hem weten, niet heeft gepraat. Op 19 augustus 1944 werd hij doodgeschoten, met nog een tiental anderen.

Zaterdag 10 juni 1944 omstreeks kwart voor tien, toen ik zat te ontbijten, ging de bel. Ontstemd omdat de zaakdeur niet was afgesloten, die ik n.l. om niet plotseling door indrukken van glas overvallen te worden hiervoor tralies had laten aanbrengen, ging ik naar voren, maar had al spijt. In de zaak stonden twee heren ??????

[Gestapo](#)chef en zijn Hollandse chauffeur in eigen persoon; toen ik op hun gezegde "ik zal maar binnenkomen" zei "dat zit nog", stoven ze terug. Maar Weber kwam en duwde me zijn pistool in mijn zij, met het bevel "Hande hoch, Haben Sie Waffen?"

Mijn antwoord was, wat moet ik met wapens doen, mijn pistool lag aan zijn voeten opgeborgen. Daar ik alles moest doen om huiszoeking te voorkomen, zorgde ik ervoor zo spoedig mogelijk uit mijn huis te zijn. Immers buiten het feit dat ik voor het aantal wapens, fosfor, reinigingsmiddel, 2 Duitse radio's, munitie, landkaarten van piloten, 2 lege kisten van Bladel, er slecht voor stond, was er ook een lijst met namen in code van alle leden van de B.V.G. (*Burger Verzetsgroep*) Terwijl er ook nog negatieven van piloten en een 90 tal Belgische P.B. 's met stempel, aanwezig waren. Na afscheid van vrouw en kinderen, stapte ik in de S.D. wagen. Bijna onmiddellijk vroeg hij me, "Ken je een zekere Frans van Gennip?". Frans van Gennip was Tom (Piet Haagen). Met een vals persoonsbewijs onder die naam. Het geval heeft betrekking op de Engelse piloten. Het voornoemd voorval met Tom en Harry (H. Aarts). Zie zaterdag, 8 juni 1944.

Gelukkig gaf ik goed antwoord, n.l. neen, ja toch, een aangetrouwde neef in Venlo, maar deze heet niet Frans, maar Karel van Gennip. Hij wijzigde toen de opdracht, in plaats van Vught gingen wij naar het Politiebureau.

Vrijdag d.a.v. werd ik naar Vught gebracht, mijn vrouw werd tijdig hiervan op de hoogte gebracht en in gezelschap van Ley (L. Wellink) en met toestemming van de begeleidende agent, kwam ze naast me zitten. Ik kreeg toen een achteraf gebleken vrij juist beeld wat er gebeurd was. De radio's, wapens enz. waren in veiligheid gebracht.

Alleen de P.B. 's ontstekingen en mijn persoonlijke valse P.B. 's en legitimatie had men nog niet gevonden. De hulp door mijn medewerkers verleend, was de wezenlijke geest van saamhorigheid. Allen waren direct bij de eerste oproep aanwezig, terwijl ze toch wisten dat de kans van het onder controle staan van mijn zaak, toch groot was.

Gelukkig kwam die controle pas toen ik ontslagen was. Door mijn echtgenote en tante Mietje, de steun in vele gevallen, werden de aanwezige kisten uit Bladel stuk geslagen en in de verwarming verbrand. Dit moest door hun persoonlijk gebeuren, daar het dienstmeisje van al deze zaken niet op de hoogte mocht zijn.

Jan had zich speciaal belast met de veiligheid van Mien (mijn echtgenote) en de drie maal dat ze voor informatie naar Weber zijn rovershol moest, betrok Jan gewapend als altijd de wacht met de verzekering dat, indien ze er binnen een uur niet uit was, hij ze eruit zou halen. Zijn verloofde was direct na het vernemen van mijn arrestatie naar Nijmegen en elders vertrokken om de nodige contacten te leggen en te waarschuwen, om indien mogelijk en nodig, mij te bevrijden.

In Mariënhof werd ik een viertal uurtjes in de kelder opgeborgen. Tegen zes uur kwam een S.D. man me halen, met de boodschap dat hij zou schieten als ik zou weglopen.

Ik zat reeds in de auto, toen een ander kwam zeggen dat ik bij de Obersturmbahnführer moest komen. In zijn kantoor werd ik verzocht te gaan zitten en de eerste vraag was of ik een zekere Frans van Gennip kende. Ik vertelde hem hetzelfde verhaaltje van de man van mijn nicht en het was goed. Daarna vroeg hij of er wel eens iemand bij mij in de donkere kamer kwam. Het antwoord was: "alleen iemand van de Bauleitung van het vliegveld, dat was waar, een maal en iemand van Philips die in de buurt woonde, maar die ik niet bij naam kende, verder alleen personeel en juffrouw Maas en ik. Hierna gaf hij mij mijn P.B. terug, maar nam het direct daarna weer af zogenaamd om no. en adres te noteren. Onder die bezigheid zei hij "een kerel heeft mij gezegd dat jij lid bent van een terreurbende". Verontwaardigd antwoordde ik of hij dacht dat ik gek was, ik deed niet aan politiek en had vijf kinderen. Een en ander maakte blijkbaar een goede indruk. Hij liet mij vertrekken, maar vroeg toch nog of ik altijd bereikbaar was en of anders mijn vrouw wist waar ik te vinden was. Ik antwoordde op alles bevestigend en dacht als ik er uit ben zie je me niet meer. Daar ik een handdoek on-ingepakt bij me had met mijn toiletartikelen, vroeg hij of ik misschien een stuk papier wilde hebben om dat in te pakken. Natuurlijk wilde ik dat. Hij gaf me toen een krant met de woorden "maar het is een Duitse krant" Ik zei "dat hindert niet", immers de meeste te vervoeren artikelen verpakten we in

Duitse of N.S.B-kranten. Na hem bedankt te hebben vertrok ik. Op de gang kwam hij me achterop en zei " ik moet de wacht waarschuwen dat je ontslagen bent". Ik schrok, gelukkig niet uiterlijk merkbaar en antwoordde: " ja, dat is waar ook". Aan de wacht vroeg ik toen een vuurtje en stapte zo rustig mogelijk de vrijheid in. Aan het station te Vught en ook Eindhoven had ik wel een lijfwacht, maar dat mocht niet hinderen. Daar Jan en de jongens het plan hadden als er iets scheef liep, mij eruit te halen, waren de kinderen al in veiligheid gebracht. Niemand had erop gerekend dat ik zo spoedig thuis zou zijn. Ik zelf wel het minst, want ik had mij al op het ergste voorbereid. Reeds enige dagen nadien verscheen Jan, hoewel hij ook verzocht was niet te komen daar ik waarschijnlijk geschadwd werd. Hij vertelde hoe de opvangposten hem waarschijnlijk gemist hadden en hij en zijn verloofde (hij had zich pas verloofd) die koerierster was ,waren bij me aangekomen zoals gebruikelijk, flink beladen met alle mogelijke, door de Duitsers als gevaarlijk beschouwde artikelen.

Na verschillende noodzakelijke dingen afgehandeld te hebben, ook en op de eerste plaats het geval Tom en Harry, kwam mijn echtgenote mij vertellen dat er bij de buurman een drietal gelaarsde individuen op het achterplaatsje stonden. We gingen even boven kijken en hoewel we geen van hen kenden, achtte Jan en ik het raadzaam om een fietstochtje door Eindhoven te maken. Ik ging enkele rijwielzaken binnen, op zoek naar blauwe lampjes, die blijkbaar nergens op voorraad waren. Steeds kwam er een nieuwe klant onmiddellijk nadat ik binnen was, wiens rechterhand schijnbaar erg koud was en dus in zijn zak (pistool). Er gebeurde gelukkig niets. Maar ik vond het toch raadzaam om nu eens eindelijk met vakantie te gaan. Na enige dagen maakten mijn vrouw en ik een fietstochtje en keerden niet naar Eindhoven terug.

Na 14 dagen was het weer een beetje veilig en ging ik naar Eindhoven om daar een bespreking te houden en de lopende zaken af te handelen. Tom was weg, Jan en Jo hadden voor de B.V.G. eigen werk in Zeeland en Amsterdam. Ik moest dus weer contact opnemen en deed dit met Sander en Frits. De door de gezamenlijke K.P.'s aangenomen leider voor het Zuiden, Frank, was inmiddels vervangen door Peter. Daar alles weer zo'n beetje normaal was, kwam ik 14 augustus weer naar Eindhoven. Tevoren waren echter de nodige veiligheidsmaatregelen getroffen. In een, bij mijn broer thuis gehouden bijeenkomst, was begin augustus reeds bepaald wat er met wapens enz. moest gebeuren.

Op 15 augustus werden door het misgooien, bij een bombardement van het vliegveld, mijn huis en zaak ernstig getroffen. Van alle B.V.G. leiders uit Strijp kreeg ik onmiddellijk hulp, Dick, Peter, Eb, Ley en Willy kwamen regelmatig mee opruimen, wat een goede camouflage was om bij elkaar te komen. De reeds in mei 1944 in een centrale ondergebrachte adressen van gevaarlijke en andere elementen werd vervolledigd. Ley die er toen al mee belast was, heeft dit tot op heden volgehouden. Zijn gegevens aangevuld met wat door de P.A.N. en Blauwe Jagers verzameld werd.

Door XX jr. werd de telefoon bij mij thuis clandestien aangesloten. We hadden zodoende een prachtig onderling contact met het hoofdkwartier Frits. Zelf bewoonden we het huis niet, daarvoor was het te veel beschadigd. De telefoon was uit de gang geplaatst naar de huiskamer.

Steeds waren er twee jongelui gewapend aanwezig. Zij overnachtten daar, Dick en Peter. Hier werd de organisatie vervolmaakt en het kaartsysteem met uitvoerige gegevens aangelegd, speciaal voor de leden. Vooral in het begin werden we helemaal niet gestoord, daar er bij de twee panden naast mij nog steeds een blindganger van 500 pond lag. De in- en uitgang was via de (huizen) achtertuinen van de buurlui, die

wel vermoedens koesterden, maar toch zich allen als goede vaderlanders hebben gedragen. Het aantal leden van de P.A.N. steeg nog iets, maar werd toen al door ons gesloten. De bevrijding naderde, de moed steeg, naarmate de Duitsers wegtrokken werd de animo groter. Voor het uitvoeren van de sabotage, waarvoor op Wal 1 onder de neus van de Moffen plastic werd uitgereikt, welke door koeriers en koeriersters naar de plaats van bestemming werden gebracht, was men echter aangewezen op de K.P.'s. Even leek het zelfs dat ik mijn persoonlijke hulp voor de uitvoering zou moeten geven. Een ploeg stelde zich echter beschikbaar, maar achteraf kon deze haar werk niet uitvoeren en moest het door de andere, later nog erbij genomen worden.

Dolle Dinsdag bracht ons een aardige buit aan wapens, die door mij persoonlijk in de St. Trudostraat school geweren etc. onder bewaking werden gesteld. Kisten munitie en handgranaten werden deels bij mij in veiligheid gebracht. Inmiddels waren de Grüne teruggekeerd. We ontsnapten in de bewuste school ternauwernood aan een overval van de gecombineerde S.S., Landwacht en Grüne.

Dit en het even later door provocatie vermoorden van Henk en Karel spoorde ons aan tot voorzichtigheid. Verschillende malen hadden we intussen vergadering van de Eindhovense Rayoncommandanten gehad. Deze samenkomsten werden te gevaarlijk en beslissingen moesten centraal genomen kunnen worden. Dit leidde tot het instellen op advies van Strijp van de zogenoemde Staf P.A.N. Immers, wij hadden praktisch al het voorbereidend werk gedaan, en zoals later dan ook bleek, was het in Strijp het beste georganiseerd.

Het geheel was omstreeks 10 september als volgt:

Strijp 200 man, 9 karabijnen, 5 pistolen, 2 mitrailleurs, 500 handgranaten. R.C. waren hier Eb, Willy, de Ruyter, Theres en Ley.

Woensel 40 man, 10 karabijnen, 1 mitrailleur. R.C. James, hierbij waren ook mannen van de Ruyter.

Gestel, 25 man zonder wapens.

Tongelre, 20 man, 2 pistolen. Henk had dit pas enige dagen tevoren op mijn advies, opgericht.

Stratum, 30 man, 4 karabijnen, 10 pistolen, onder Jan, later naar R.A.F.

Drè had nog 30 man, maar dit was marechaussee, die zonder Drè werkte.

Centrum zou worden opgenomen door Ome Jan met 30 man, 12 karabijnen, 7 pistolen. Dit was ook een groep uit Strijp.

De Staf P.A.N. bestond uit Frits, Eddie en mij en Drè, voornamelijk omdat in Stratum al een goed leider zat en Jan van der Harten werd op mijn advies aangezocht. De taak van Eddie was hoofdzakelijk contacten en verbindingen. De vernielingen konden, doordat er geen wapens beschikbaar waren, later niet worden tegengegaan. Contact met Ph. om de daar aanwezige wapens ter beschikking te krijgen, liep op niets uit. Gegevens werden aan de geallieerden doorgegeven. Het radiostation van Theo werkte echter niet al te perfect.

Het feit dat we voorzichtig moesten zijn met Moffen overhoop te schieten, om geen represailles op de burgerij te doen plaatshebben, was zeer moeilijk, maar we wisten

de heethoofden te remmen. Hoewel een ogenblik het gevaar hiervoor door het optreden van Eddie en Ome Jan niet denkbeeldig was.

Allerlei beslommeringen, verhuizen van het Stafkwartier, gevechten voor de bevrijding, Villapark, Postkantoor en gevangenen waar we geen plaats voor hadden, brachten uiteindelijk bevrijding. Na het Duitse bombardement werd de Staf weer verplaatst naar Willemstraat 28. Behalve alle beslommeringen voor de leiding, overhandigde ik Capt. Quissard 40 main divisie, de door mij persoonlijk gemaakte aantekeningen (in augustus tijdens mijn tochten op vakantie voor Weber, gemaakt) van de omgeving van Deurne, de zogenoemde Peelstelling.

Vanaf 6 september was ik niet uit de kleren geweest en had ik me steeds in de stad bevonden, zulks niettegenstaande het feit dat er zich zeer weinigen op straat bevonden en Weber me nog steeds hebben moest.

Op 23 september 1944 kwam ook de O.D. enz. tevoorschijn. Op 24 september werd z.g. officieel, maar meer, zoals later bleek op eigen initiatief, door Peter die inmiddels naar Brussel was gegaan, mededeling gedaan dat een ieder de wapens moest inleveren en maar naar huis moest gaan.

Inmiddels was door [Peter](#) (*Jan Borghouts*) en W.J van Dijk (O.D.) met Majoor van Houten een bespreking gevoerd. De P.A.N. was niet te vinden, wel liepen alle geallieerde officieren dag en nacht, in en uit. Daar ik wist dat Peter inderdaad G.S.C. Zuid was geweest, beïnvloedde ik Sp. om de vergadering in het ontspanningsgebouw bij te wonen. Op deze vergadering werd de z.g. Koninklijke Patrouille voorgesteld als zou deze door de linies heen moeten, droppen, enz.

Gezien het werk dat we tot toen als zodanig hadden verricht kwam ons dit niet onwaarschijnlijk voor. In werkelijkheid bleek het later niets anders te zijn, dan datgene wat door alle P.A.N. leden was gedaan. De 1^e Cie Stoottroepen die was opgericht, lag enige dagen in de school in de Iepenlaan zonder behoorlijke regeling. Dat trok ik me aan. Het eerste was ze van ongewenste elementen te zuiveren, zulks met medeweten van Peter. Echter, het bleek dat enkelen na zuivering zich gingen beklagen, waaronder de schavuit Struyck. Na de verplaatsing naar de Den Bosco School werd door mij de meest logische indeling gevolgd. De verkennersgroep werd verbeterd, alle andere groepen onder hun vertrouwde Cdt. gelaten, ook al waren deze niet militair geschoold. De paar kaderleden die aanwezig waren, waren van de meest uiteenlopende wapens (*legeronderdelen*). In de exercitie moest dus eerst nog eenheid gebracht worden. Daar er niet voldoende ligplaatsen aanwezig waren, sliepen niet allen in de school. De hele waarde hing af van de homogeniteit van iedere groep en het hoge moreel. Discipline erin brengen kon niet, daar er geen andere straf-bevoegdheid bestond, dan ontslag. Slechts 30% was in dienst geweest, de werkelijke K.P. was nog niet vertegenwoordigd, alleen in de arrestatieploeg.

Daar mijn kinderen nog steeds in Sittard waren wilde ik toch wel eens gaan informeren hoe het hiermee was. Na bespreking van een rapport met Overste van Houten en Peter, welke laatste onderhoud tot over 12 uur duurde, vertrokken wij 's ochtends vroeg om de volgende avond laat terug te keren. Bij mijn terugkomst bleek dat er een Cie was geformeerd uit mannen die ik zelf had aangeworven, dat wil zeggen, het had die naam gekregen, en dat Drè Commandant was geworden en dat Peter mij had aangesteld als vervanger !!! Daar Peter daags na het vertrek van deze 1e Cie inzag verkeerd te hebben gehandeld en ik toen eindelijk ook eens praatte, deze nieuwe tijd schijnt van praten aan elkaar te hangen, werd het volgende gedaan. In samenwerking met Kapt. Ruys van de Commando gaf Peter mij toen de eervolle

opdracht van Wacht Commandant bij Z.K.H. te Brussel.

Al spoedig na aankomst te Brussel bleek het voor mij een grote vergissing te zijn. Het was een erepost, maar mijn taak lag niet daar en mijn actieve geest kon daar geen voldoening vinden. 3 Jaar tegen de Mofen strijden had in mij niet de stemming verwekt op mijn lauweren te gaan rusten bij de grote beslissing. Daarbij kwam nog de algemene toestand welke in een rapport door mij werd vastgelegd en met Z.K.H. en Majoor Six op 5 oktober besproken. Na veel moeite verkreeg ik dan ook ontslag als zodanig, eervol, met dank voor de aldus bewezen diensten.

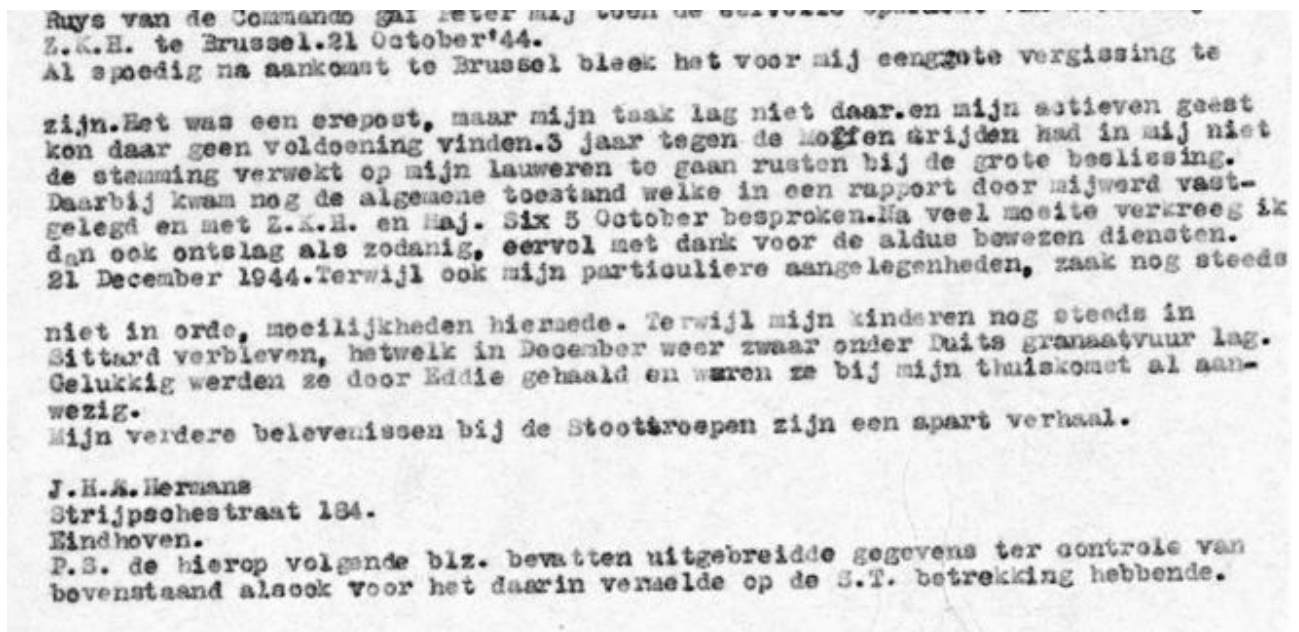
21 december 1944.

Intussen was mijn zaak nog steeds niet in orde. Ik had het daar moeilijk mee. Mijn kinderen verbleven nog steeds in Sittard, dat in december weer zwaar onder Duits granaatvuur lag. Gelukkig werden ze door Eddie gehaald en waren ze bij mijn thuiskomst al aanwezig.

Mijn verdere belevenissen bij de Stoottroepen zijn een apart verhaal.

J.H.A. Hermans
Strijpschestraat 184
Eindhoven

P.S. de hierop volgende blz. bevatten uitgebreide gegevens ter controle van bovenstaand als ook het daarin vermelde op de S.T. betrekking hebbende.

Rijs van de Commando gaf later mij een de eervolle opdracht
Z.K.H. te Brussel. 21 October '44.
Al spoedig na aankomst te Brussel bleek het voor mij een grote vergissing te
zijn. Het was een erepost, maar mijn taak lag niet daar, en mijn actieve geest
kon daar geen voldoening vinden. 3 jaar tegen de Mofen strijden had in mij niet
de stemming verwekt op mijn lauweren te gaan rusten bij de grote beslissing.
Daarbij kwam nog de algemene toestand welke in een rapport door mij werd vast-
gelegd en met Z.K.H. en Maj. Six 5 October besproken. Na veel moeite verkreeg ik
dan ook ontslag als zodanig, eervol met dank voor de aldus bewezen diensten.
21 December 1944. Terwijl ook mijn particuliere aangelegenheden, zaak nog steeds
niet in orde, moeilijkheden hiernaede. Terwijl mijn kinderen nog steeds in
Sittard verbleven, hetwelk in December weer zwaar onder Duits granaatvuur lag.
Gelukkig werden ze door Eddie gehaald en waren ze bij mijn thuiskomst al aan-
wezig.
Mijn verdere belevenissen bij de Stoottroepen zijn een apart verhaal.

J.H.A. Hermans
Strijpschestraat 184.
Eindhoven.
P.S. de hierop volgende blz. bevatten uitgebreide gegevens ter controle van
bovenstaand alsook voor het daarin vermelde op de S.T. betrekking hebbende.

0-0-0